

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. gruodžio 16 d.
(OR. en)

15154/19

AGRI 622
VETER 113

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Tolesni veiksmai, kaip geriau kovoti su sukčiavimo praktika žemės ūkio maisto produktų grandinėje ir nuo jos atgrasyti – Tarybos išvados (2019 m. gruodžio 16 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados pirmiau nurodyta tema, kurias Taryba priėmė 2019 m. gruodžio 16 d.

**TARYBOS IŠVADOS DĖL TOLESNIŲ VEIKSMŲ, KAIP GERIAU KOVOTI SU
SUKČIAVIMO PRAKTIKA ŽEMĖS ŪKIO MAISTO PRODUKTŲ GRANDINĖJE IR NUO
JOS ATGRASYTI**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

- 1) PRIMENA, kad aukšto lygio apsauga yra bendras ES sveikatos, saugos, aplinkos apsaugos ir vartotojų apsaugos politikos tikslas, kaip nustatyta SESV 114 ir 168 straipsniuose;
- 2) PRIMENA 2014 m. Tarybos išvadas dėl teisėsaugos bendradarbiavimo vaidmens kovojant su nusikalstamumu maisto tiekimo grandinėje¹;
- 3) SU SUSIRŪPINIMU ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad sukčiavimo praktika žemės ūkio maisto produktų grandinėje (sukčiavimas maisto produktų srityje) dažnai kelia pavojų visuomenės sveikatai ir (arba) sukelia finansinių nuostolių vartotojams ir (arba) veiklos vykdytojams. Dėl to taip pat gali būti prarastas pasitikėjimas kompetentingomis institucijomis ir apskritai žemės ūkio maisto produktų grandine. Todėl sukčiavimas maisto produktų srityje kelia grėsmę maisto saugai ir veiksmingam vidaus rinkos veikimui ir gali turėti didelį poveikį visuomenės sveikatai, vartotojų apsaugai bei teisėtai prekybai. Apskaičiuota, kad sukčiavimo praktika pasaulinei maisto pramonei kasmet kainuoja apie 30 mlrd. EUR;
- 4) PRIMENA, kad sukčiavimo praktika yra platus socialinis reiškinyss, nes ji dažnai siejama su kitų formų nusikaltimais, pavyzdžiui, darbuotojų teisių pažeidimais, mokestiniu sukčiavimu, nusikaltimais aplinkai, prekyba narkotikais ir pinigų plovimu. Ji taip pat gali būti organizuoto nusikalstamumo dalis;

¹ Dok. 15908/14.

- 5) PRITARIA Komisijai, kad vartotojų ir žemės ūkio maisto produktų tvarkymo subjektų apsauga nuo nesąžiningų įmonių sukčiavimo praktikos yra iššūkis, reikalaujantis aktyvesnio atitinkamų valdžios institucijų tarpvalstybinio bendradarbiavimo, kaip nurodyta komunikate „Bendroji rinka kintančiame pasaulyje. Unikali vertybė, kuriai reikia atnaujintų politinių įsipareigojimų“²;
- 6) PABRĖŽIA, kad tam, kad kovos su sukčiavimu maisto produktų srityje veiksmai būtų sėkmingi, jie turi remtis greitu ir veiksmingu keitimusi atitinkama informacija, tinkamu ataskaitų teikimu ir glaudžiu valstybių narių valdžios institucijų, taip pat valstybių narių ir Komisijos bendradarbiavimu ir veiklos koordinavimu;
- 7) AKCENTUOJA, kad maisto ir pašarų kontrolės institucijų bendradarbiavimas visoje žemės ūkio maisto produktų grandinėje yra būtina kovos su sukčiavimu maisto produktų srityje sąlyga, tačiau to nepakanka. Prireikus bendradarbiauti turėtų ir institucijos, dalyvaujančios kovoje su finansiniais nusikaltimais, įtraukiant mokesčių institucijas, muitinę, policiją ir prokuratūrą bei kitas teisėsaugos institucijas, taip pat tokios įstaigos kaip darbuotojų saugos ir sveikatos reikalų administravimo įstaigos;
- 8) PALANKIAI VERTINA įvairius veiksmus, kurių Komisija jau ėmėsi kovos su sukčiavimu maisto produktų srityje po arklienos skandalo 2013 m. Šiuos veiksmus, be kita ko, sudaro visų pirma ES kovos su sukčiavimu maisto produktų srityje tinklo ir administracinės pagalbos ir bendradarbiavimo sistemos (APB), kurie sudaro sąlygas greitai keistis informacija apie galimus tarpvalstybinius sukčiavimo atvejus, įsteigimas, Jungtinio tyrimų centro (JRC) paskyrimas sukčiavimo maisto produktų srityje žinių centru ir geresnis keitimasis duomenimis per 2017 m. incidentą dėl fipronilo ir po jo;
- 9) PALANKIAI VERTINA 2019 m. balandžio mėn. Sukčiavimo maisto produktų srityje tinkle vykusias diskusijas dėl Komisijos nurodytų iššūkių kovojant su sukčiavimu maisto produktų srityje ir Komisijos bei valstybių narių dalyvavimą bendroje Europolo ir Interpolo iniciatyvoje ir ATKREIPIA DĖMESĮ į operaciją OPSON, skirtą kovai su neteisėta prekyba suklustotais ir standartų neatitinkančiais maisto produktais bei gėrimais, ir operacijos OPSON VIII³, prie kurios prisidėjo ES sukčiavimo maisto produktų srityje tinklas ir kuri skirta sukčiavimui ekologinės gamybos sektoriuje nustatyti, rezultatus;

² Dok. 14633/18 + ADD1.

³ <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/over-€100-million-worth-of-fake-food-and-drinks-seized-in-latest-europol-interpol-operation>

- 10) PRIPAŽĮSTA, kad dabartinė ES lygmens teisinė sistema iš esmės yra tinkama kovai su sukčiavimu maisto produktų srityje, ir visų pirma PABRĖŽIA naujų kovos su sukčiavimu maisto produktų srityje priemonių, numatytų Oficialios kontrolės Reglamente (ES) 2017/625 (OKR reglamentas)⁴, svarbą ir PAŽYMI, kad vis dar yra iššūkių, pavyzdžiui, reikia specialių ekspertinių žinių ir tarptautinio požiūrio į prekybos internetu kontrolės vykdymo užtikrinimą;
- 11) PAŽYMI, kad, nepaisant veiksmų, kurių jau imtasi, reikia imtis tolesnių veiksmų siekiant rasti būdų veiksmingiau kovoti su sukčiavimu maisto produktų srityje ir nuo jo atgrasyti tiek valstybių narių, tiek ES lygmeniu;

RAGINA valstybes nares ir Komisiją

- 12) savo ruožtu užtikrinti, kad būtų visiškai įgyvendinti atitinkami ES teisės aktai, visų pirma OKR reglamentas ir neseniai priimta Direktyva dėl pranešėjų⁵;
- 13) gerinti sukčiavimą maisto produktų srityje apibrėžiančių kriterijų bendrą supratimą ir toliau dėti pastangas, kad ES lygmeniu būtų nustatyta teisinė sukčiavimo maisto produktų srityje apibrėžtis;
- 14) sudaryti sąlygas atitinkamų institucijų bendradarbiavimui nacionaliniu, Europos ir tarptautiniu lygmenimis, jį skatinti ir stiprinti;
- 15) stiprinti esamas keitimosi informacija apie galimus tarpvalstybinius sukčiavimo maisto produktų srityje atvejus sistemas ir praktiką;
- 16) išaiškinti žemės ūkio maisto produktų tvarkymo subjektų teisinę atsakomybę, susijusią su sukčiavimu maisto produktų srityje, ir parengti veiksmingesnes priemones, kuriomis žemės ūkio maisto produktų tvarkymo subjektai būtų skatinami informuoti kompetentingas institucijas apie įtariamus ir (arba) nustatytus sukčiavimo maisto produktų srityje atvejus nesukuriant pernelyg didelės administracinės naštos;

⁴ OL L 95, 2017 4 7, p. 1.

⁵ Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos (PE-CONS 78/19) (OL L 305, 2019 11 26).

- 17) skatinti vartotojų informuotumą apie problemas, susijusias su prekyba internetu;

RAGINA valstybes nares

- 18) stiprinti savo kompetenciją, susijusią su sukčiavimo maisto produktų srityje prevencija bei tyrimu ir veiksmingu atsirandančios rizikos nustatymu;
- 19) skirti pakankamai išteklių sukčiavimo maisto produktų srityje prevencijai ir tyrimui;
- 20) užtikrinti, kad nacionalinės teisės aktais būtų sudarytos sąlygos iniciatyviam atitinkamų institucijų bendradarbiavimui ir kad sankcijos už sukčiavimą maisto produktų srityje būtų pakankamai griežtos, kad atgrasytų nuo nusikaltimų, ir skatinti atitinkamas valdžios institucijas dalytis geriausios patirties pavyzdžiais (pavyzdžiui, sudarant susitarimo memorandumus);
- 21) remti žemės ūkio maisto produktų tvarkymo subjektus ir pateikti jiems gairių, kaip plėtoti jų maisto saugos valdymo ir kokybės kontrolės sistemas, siekiant nustatyti *ne tik* maisto saugos ir kokybės nukrypimų atvejus, bet ir sukčiavimo maisto produktų srityje atvejus ir su jais kovoti;

RAGINA Komisiją

- 22) užtikrinti, kad būtų skiriama pakankamai išteklių būtiniais koordinuotiems veiksams, susijusiems su sukčiavimu maisto produktų srityje, analizuoti esamas ES sukčiavimo maisto produktų srityje tyrimo ir kontrolės struktūras, siekiant nustatyti, ar reikia atnaujinti jų įgaliojimus arba pertvarkyti koordinuotų veiksmų, susijusių su sukčiavimu maisto produktų srityje, veiklą ES lygmeniu, kartu atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės atsakomybę imtis pirminių veiksmų;
- 23) tęsti ir plėsti mokymą kovos su sukčiavimu maisto produktų srityje įgyvendinant programą „Geresnis mokymas rūpinantis maisto sauga“ (angl. BTSF) ir visų pirma sudaryti sąlygas dalyvauti visoms atitinkamoms institucijoms, kovojančioms su sukčiavimu maisto produktų srityje;

- 24) užtikrinti ES žemės ūkio maisto produktų grandinės autentiškumo ir vientisumo etaloninių centrų steigimą pagal OKR reglamentą;
- 25) tęsti veiklą, susijusią su koordinuotais sukčiavimo maisto produktų srityje nustatymo ir tyrimo kontrolės planais;
- 26) gerinti informacinių sistemų, pavyzdžiui, Skubių pranešimų apie nesaugų maistą ir pašarus sistemos (RASFF) ir APB, ryšius, veiksmingai įgyvendinant oficialios kontrolės informacijos valdymo sistemą (IMSOC), ir išnagrinėti jų taikymo galimybes kovojant su sukčiavimu maisto produktų srityje, deramai atsižvelgiant į teismo procesuose reikalaujamą konfidencialumą;
- 27) išnagrinėti, kaip geriau atsižvelgti į informaciją, gaunamą iš žemės ūkio maisto produktų tvarkymo subjektų, arba į jų pateikiamą informaciją, vykdant Sukčiavimo maisto produktų srityje tinklo veiklą;
- 28) išnagrinėti Komisijos patariamąjį ir koordinavimo vaidmenį prekybos internetu kontrolės vykdymo užtikrinimo srityje;
- 29) įvertinti poreikį sugriežtinti atsekamumo taisykles ir gaires, pavyzdžiui, poreikį nustatyti griežtesnius atsekamumo dokumentams keliamus reikalavimus;
- 30) toliau plėtoti integruotą kovos su sukčiavimu maisto produktų srityje strategiją.
